

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egy évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. — A gazd. főkönyvet tagjainak: egész évre 2 ft, félévre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkesztő és kiadja:
A muraszombati gazd. főkegyelet.
A szerkesztésért felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésigényes közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábné pettenor egyezszi hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér pettenora 25 kr.

Muraszombati kerékpár és korszola-egyesület.

„Mens sana in corpore sano.“

Üdv a sportnak és üdv a bajtársaknak!
Nem haszontalan, nem kis dologt akarok művelni, midőn mindjárt in medias res elárulom, mi a szándékom, hogy a sporttársak egyesüljenek, hogy őket közös szellem vezérelje, hogy egymástól tanuljanak. E pár szóval elmondtam céloimat, de a fél utnál még nem állapodhunk meg.

Nem első pentidém meg ezen eszmét, volt már néhány lelkes egyén, a ki a megalkatás körül buzgólkodott, de elvesztette lába alól a biztos talajt: a kitartó érdeklődést. E nélkül az ügy nem volt megvalósítható és — valljuk meg őszintén — megbukott!

Meghalt?

Nem! Várja a felébredést, s ha e felébredést sporttársaim nagy ünneppé tudják avatni, úgy ennek az ügynek másodsor megbuknia nem szabad. Hisz elegen vagyunk, csak összetartásunk kevés! Rajtunk áll, hogy az alvót felébresszük, hogy az eszmét lelkes buzgósággal és kitartással megtestesítsük.

Már most önkénytelenül felmerül azon kérdés, hogy miért?

Hát cseleksznünk-e kérem okosabbat, midőn arra törekszünk, hogy ép testben lakjék ép lélek? Midőn látja a száz és száz elpuhult ember örömtől sugárzó, tova repülő arcunkat, felvilányozzuk, törekvére buzditjuk őket. — Nem mondok sem valótlan-ságot, sem valami újat, midőn felemlitem, hogy a szellemi munka jobban farszt a testinél és a gondolkozó tehetség folytonos működése káros befolyással van szerveze-

tünkre, a mi különben a folyton szellemi munkával foglalkozók betegeskedéséből, gyengédeséből is kitűnik. Tehát a nyomasztó szellemi munka mellett a test edzése is kiváló gond fordítandó; nem csak azért, hogy emelbeli munka és testi mozgás egyensúlyban legyenek, hanem, hogy a kimerült gondolkozó tehetséghez szükségelt új erő a testben feltalálható legyen, mert bizonyos; hogy ez amazt nagy mértékben támogatja; s ha így testi és lelki erők folytonos viszonyhatásban állanak, az eredmény el nem maradhat, mert erősebb test nagyobb vállalatokra lévén képes, erőnek méltó művet is teremthet.

A test erejét pedig csak az atletika, a különféle sportok fokozzák, ezek edzik az erőt, növelik a bátorságot, frissítik a szellemet, s ha már közelismert dolog, hogy az összes sportnemek közül a kerékpározás és korszolázás azok, melyek leginkább felelnek meg az atletika e céljainak, mert a szabadban gyakoroltatnak s így képebbé tesznek bennünket az élet viszonyosságainak elviselésére.

Nevezetesen a kerékpározást a szabadság és függetlenség érzete járja át, ha végig hajt az illatot terjesztő mezők között, erők alatt s ha jó ut, jó idő kíséri, a világ urának képzeli magát. A legrosszabb kedélyt meggyógyítja, feleleveníti a kirándulás gépen, s ha egy kissé megizzadva hazatért, megmosdva, megdörzsölve testét, úgy érzi, mint-ha ujja született volna.

E két sportnem pedig minden pályával összeegyeztethető. Legyen az illető hivatalnok, ügyvéd, kereskedő, lelkes vagy kézműves, e sportok előnyére válnak, s a ki ma még guymosolylyal kísér bennünket, holnap e sportok legbuzgóbb művelője lesz.

Célja leend tehát ez egyesületünknek mindkét sportnem terjesztése, fejlődése, versenyek és ünnepélyek rendezése, kerékpáron, való kirándulások és társas utazások és így kebelünkbe vonva a szomszéd városokban lakó sporttársainkat is, növeljük az összetartás érzetét és összejövünk egy-egy közös vacsorára, legkedélyesebb napokat szerezhetünk magunknak.

A művelt emberiség már meggyőződött arról, hogy korunk nehéz viszonyában, a létért való küzdelem nagy harcában, hol az embernek minden szellemi erejét a legnagyobb erőfeszítéssel kell megködöttenie a kenyérért, a test edzése igen fontos szerepet játszik; példái ennek hazánk s a külföld számtalan sportegyesületei, melyek — mivel az egyes, társak hiányában csak igen keveset produkál — közösen művelik a sportok különböző nemeit, példái ennek a versenyek, melyek ma már mind szélesebb körtek, mindinkább nemzetközöb jellegűek lesznek, s hogy a kormányok figyelmét is magára vona a testedzés szükségessége, bizonyítják azt a különféle intézkedések, melyeket e tárgyban hoztak.

Ne késsünk tehát! Ragadjuk meg a zászlót most, midőn hazánk majd minden városában már magasan lobogtatják azt. Elegen vagyunk hozzá, s azt hiszem valamennyien képesek is érezzük magunkat arra, hogy ezt a zászlót mi is felemeljük, mely köré csoportosulnunk nemcsak a magunk, hanem közvetve édes hazánk érdeke is kieszlet.

Csak tett, kitartás!

Sporttársi ödvözlettel
HORVÁTH KÁLMÁN.

ARCZAI

A fátol.

— Kulturtörténeti rajz. —

Az örömnök és bánatnak egyaránt jelképe. Ha örömtől dagadó kebelből lép a boldog ara az oltár szentélye elé, hogy kimondja élete legszebb szavát: az igent, haja fodros hullámainál fehér fátol bocsajtkozik alá az atlasz mennyasszonyi ruhára és hany könyvesepj hull reá: az öröm harmateppejje. És ha megkondul az öreg harang, hogy a kedves halottat kikisérje utolsó útján, ha a kedves halottat örökre leboacsájták abba a hideg, borzalmas sírba, hol örök álmát aluszsa, fekete fátol bocsajtkozik a kuszált hajakról a síró hölgy fekete gyászruhájára és hany könnyesepj esik reá: a bánat dermett jégesepjei...

És ha a szende kis leány végig sétál az utczán, a márvány homloktól a bitorajkig fátol fedi el a rózsaszín, melynek szemérempirját és a hideg piros rózsáit akarja felföldni és az a félig elföldött arez oly ingerlő, oly varázsteljes a fátol alatt.

A fátol tulajdonképen a titoknak jelképe. Még a természet is, ha kihal a liget, ha hallgat a csalógány, ha sárgul a lomb és hervad a liam, busborongós kődfátolt ölt magára, mintha a mulandóságot akarná leleplezni. Pedig a fátol nem titkol el semmit. Nem titkolt, hanem titkos felhalmlyu kételyt rejt el és a szép női arcot ezerszer szebbé teszi. — És az a gyöngye kis-

foszlány, az a gyöngye szövevény mégis fontos szerepet játszott a nők kulturtörténetében, és folytonos láncszembe volt fűzve a civilizáció és a divat változataival. A fátol egy idős a társadalommal. Már a legrégebb időkben divó toilt (toalt?) darabja volt a nőknek, részint a szemérem leple gyanánt, részint a titkolódás alarczajépen. Már a biblia is említi, hogy midőn Rebekának Ábrahám szolgálja ezamaron hozta szőlőlésák részére, a szemérmes nő leboacsájtá fátolat, midőn leendő férjét először pillantá meg. Tehát már akkor Krisztus születése előtt évezredekkel is ismerték ez érdekes női piperezést és a történelem későbbi korszakaiban is folytonos szerepet játszik. Az ókor összes népeinel divatban volt a fátol és nemcsak különféle czélokknak felelt meg, hanem különfélekép is viselték. Mig a hideg-egyhőben a nők a melegsg megtartására burkolták be arcukat, addig a déli éghőzben a nap sugarai ellen szolgált védőül és csak a keleti népeknek szolgált a fátol az arez tulajdonképeni előfödésére.

A görög nőknél a fátol elborította az egész hajzatot és a homlokt előföde a szempillákig ért. Az arez szabad maradt ugyan, de körülvezté azt és a vállakon keresztül a hátón bocsajtkozék alá. A fátolnak és használatá tehát a keleti szokásra emlékeztet, hol — mint a zsidóknál — a nőknek a haját le kellett vágniok, nehogy ezzel is ingerlejek a férfiakat. Olyan lehetett a görögök e viselete, mint a mai olasz nőknek szines fejburkolata.

A római nők a fátolt tisztán a haj díszítésére használták, ott a hajjal ös-ze-vissza volt

kuszálva, tekerve, és hosszan ereszkedett azután a vállakra. Szívre nézve igen élénk színeket szerettek a görög nők is, és főleg a rómaiaknál-rendkívül finom szövésű volt a szövet.

A keleti népeknel teljesen előtő szokás uralkodott e tekintetben. Ott az érzékiség és szocnéjűsg folytonos bizalmatlanságot kellett a nők iránt; a férj feltette a nőt, mint tulajdonát és eltöltötte a világtól. Ott az arcot sűrű fátol fődte be, amely még az arcvonásokat sem engedte megkülönböztetni, sőt az előkelő nők több fátolt is viseltek e czélból. És innen eredt a népeknel a fátolnak titkozatos jellege. Egyiptomban például Isisnek sainsi lefátolozott szobra, melyről Schiller gyönyörű szép versét írta, a természet nagy, megfejthetetlen rejteleyét jelképezte. És lehet, hogy az új keresztény társadalomban éppen annak alapján lett a fátol a házasság jelképe, kifejezven a házaselet jövőjének titkos bizonytalanságát és annak rejteleyeit.

A fátol ma napig is a törököknél játsza a legnagyobb szerepet. Még itt ma is oly jelentősége van, mint volt keleten hajdan. A török nő utczára csak befátolozva lép ki, sőt ha vendége van, még otthon is fátoljal jelenik meg, ambar a török nő férfi-vendéget nem is fogad. A török hölgyek a fátolt az állon viselik és e „földve és ajkakát, csupán az orrig nyúl fel. Ujabban a hölgyek ott is kezdik e divatot elhagyni és fősg nyilvános esteleyeken hosszú fátol lóg ugyan a fejről, de az arcot nem föld el. És a kelet-ke-erő e divata még ma is fennmaradt. Az arany-szarv regényes partjain még mindig lefátolozott

A retek mint házi szer.

Irtá: Frank Károly.

„Reggel méreg; délen éték; este orosság.”

Közmondássá vált már általában ez a jelleg a retekéről. Amiről pedig már közmondás is van, annak bizonyosan van valami alapja. Hogy a reteknek általában van jó hatása és gyógyító ereje, azt már a régiek is tudták s tudjuk manapság mi is; csak hogy a mai rohamosan haladó s minduntalan újabb s újabb találmányokkal és felfedezésekkel dicsőedő korunk a gyógyászat, a gyógyszerkeret terén is sok oly régi eljárást s jó hatástan házi szer szorított le, melynek alkalmazása még manap is birna jogosultsággal, különösen oly betegségekben, melyek nem különylegük s föltétlenül nem követelik az orvosi beavatkozást.

Kétségteljes dolog, hogy számos háziserfűnk között a retek is oly szer, mely nagyon sok esetben megérdemli, hogy háztartásunkból egészen ki ne küszöböllessék, mert mint házigyógyász nagyon sokszor tehet jó szolgálatot. Magam is nagy kedvelője lévén, érdekelt tudom, hogy ugyan mely bántalmakban s mely eredményel lehet használni. Összegyűjtöttem erre néve tapasztalataimat s a felőle való nézeteket, melyeket e lap olvasóinak is tudomására kívánok juttatni.

A retek (*Raphanus sativus*) gyökere nemcsak élvezeti szerül szolgál, hanem a benne levő csipős anyag gyógyítási erővel is bír. Maga a gyökér erős rostjai miatt nehezen emészthető s így gyomorbőfőt, gyomorajást okoz. Ugyanazért ha gyógyító szerül akarjuk alkalmazni, a gyökérrel meg kell reszelni s a nedvét kiszajtolni. Ha a tiszta reteknedvhez egyenlő mennyiségű tiszta borsoszt vagy cognacot adunk s jól bedugaszoljuk, nagyon sokáig el lehet tartani. Az ily nedvből azután 10—12 ceppentint vehetünk be szükség esetén.

A reteknek friss nedvét, hogy csipősségét némileg palástoljuk, mézzel vagy cukorral szokás keverni s így belsőleg használni. A gyógyszerárterekben kapható retek-cukorkakát is ily reteknedvből készült befőzés és cukorral való keverés állítja. Ezek azonban nem oly hatásosak, mint a friss reteknedv.

Nézünk már most, hogy micsoda bajok ellen javallják a retekét.

A torok és a tüdő elnyálkásodása és nyálka-felhalmozódása miatti nehéz légzésnél minden reggel egy kávéskanal reteknedvet fogasszunk el.

Hosszadalmas köhögés, mely nehéz légzésnél és mellgöcsökkel jár, vérköpés, tüdőbajok ellen a reteknedvből minden reggel pár kávéskanalnyit vesznek be.

Vese- és húgyhólyag-kövek ellen vegyünk 5—8 lat reteknedvet, adjunk hozzá 1 lat mézet s ezen folyadékból vegyünk be 5—6 napig reggelente egy evőkanalnyit. Vagy pedig 2 lat törött retekét és ugyanannyi mézet hagyjunk állni két napig egy cserép-edényben, azután lassu tűznél harmadik főzzék le, szűrjük le és éppen úgy használjuk, mint az előbbi. A reteknedv hatása alatt a vese és húgyhólyagkövek feloldódnak és eltávolíthatók.

A retek húgyhajtó hatásánál fogva vízkór ellen is használatos. A régi orvosok előtt a retek ezen sajátja miatt igen jó hírnévnek

nők sétálnak és Mohamed hívei általában hódolnak e szokásnak.

Európa többi népénél a fátóly folyton szerepet játszott. Dívata változott, de az egyes korszakban mégis viselték. A XVII. és XVIII. század különféle korszakában, de főleg a rokokó és barok korszakban is mindig vezetés szerepet játszott a nők öltözködésében és XIV. Lajos korában egyike volt a nők fődivatjának. A legújabb korszakban is folyton változó szerepet játszik a divatban. Majd egészen elmarad, majd csak a homlokot fedi, majd csak az ajkig ér, míg néha az egész arcot is elfedi. A fátóly a nőnek bizony ingert és kesecét kölcsönöz, arczát érdekessé, vonzóvá teszi. A fátóly, ha a haját, illetve a kapcsol körülfonta csupán a homlokot fedi el, a nőt regényessé teszi. Ha a szemét tul az orra bocsátja, akkor a nőnek bizonyos kaczér jellegű kölcsönöz, midőn az ajkai nyul le, a nő roppant ingerlően néz ki, de ha az egész arcot elfedi, méltóságát teljes nemességű nyér.

A nők szeretik a fátólyt a hideg és a szél ellen is használni. Ebből azonban egy német tudós ép az ellenkezőt vonta. A léleget ugyanis megfagy a fátólyon és így az orruak elvonja melegét, miáltal az orr piros színt nyer, sőt éppen innen ered sok nőnek orrpirosága. Télen tehát nem szabadna a fátólyt viselni és mégis mily kedvesen néznek ki a hölgyek, midőn a finom fátóly alatt ott piroslik az igazó arc és az ajak s midőn a szem a tűzes sugárát szórja át.

Oly vágyat kell az emberben, mint a saisi ifjában a saisi leplezett szobor: kitűnő a fátóly tükreit.

KAUNITZ LAJOS.

örvend. A hasi vízkór ellen a retekot megtörve, borogatás alakjában alkalmazzuk a hasra.

A reteknedv kis adagokban igen jó hatást fejt ki a székszorulás ellen, valamint némely gyomorbajok, hányás, fehérvérnyák, a belék elnyálkásodása s makacs, hosszantartó hasmenés ellen. A retek héja megtörve, ecettel és mézzel összekeverve a mindennapos és negyednapos hideglelés ellen jó hatású.

De nemcsak belsőleg, hanem külsőleg is jó hatása van a reteknek, mert jó bőrizgató s így leveztelőleg hat.

A fejre kötött retekcsalétek a csúszos fejfájást megszüntetik. A lázas bántalmaknál retekcsaléteket szoktak hajdan a beteg talpára kötni, hogy a vért a fejből és a szívből lehúzzák.

A retekmag igen jó hatással van a véghelben levő férgek ellen, továbbá ugyancsak belsőleg használva, vízkór és szőr ellen. A keleti országok a retekot gyomorajás, gyomorégés, étvágytalanság, hányással párosult hasmenés, keresztcsont és ágyéktáji fájdalom ellen használják s egyszerűen almából szernek is tarják; külsőleg pedig kemény és lágy fekélyek ellen használják úgy, hogy túróval összekeverve borogatással szolgál. A retekmag ecettel és mézzel megszünteti a nyakdagajátot.

Hirek és különfélek.

— **Vasutunk ügye.** A múlt héten dolgozott a marosombati határban K. Tóth Mihály vasuti szakmérnök; az ügy iránti lelkesedők nagy érdeklődéssel nézték a mérnök ténykedését s hallgatták figyelemmel szakbéli fejtegetéseit; pedig ez még csak előmunkálata annak a nagy tervnek, melynek létesítésén hangyaszorgalommal fáradoznak. E héten jegyzett Koblenzer Ede Szarvasalról 100 frtot s így az összes jegyzés **133,464 frt.**

— **Vasváry Kólosz,** az új berezsgyermást kinevezése alkalmából a községi sz. benedekrendi áldozatok s az ottani polgármester, Tipka Ferencz táviratilag üdvözölte. Vasváry Kólosz igen szívvelyes távirati választ intézett ép ugy a községi bevezetés tagjai, mint Tipka Ferencz polgármester urhoz.

— **Hidasy Kornél** szombathelyi püspök 16,000 fttal járult a Szombathelyen apácák vezetése alatt létesítendő leánynevelő intézet alapjához, 2000 fttal az egyházmegye papi nyugdíjintézetének alapjához. Isten Hidasy szalljon a nagytekő fölsztorra!

— **A marosombati casino** műkedvelői előadást rendez. Mindenesetre nagyon is méltánylandó a szíves közreműködők fázadása s az erkölcsi siker felől már előre is biztosak lehetünk, mert a szerepek kitűnő kezében vannak. Most már a publikumon múlik, hogy az anyagi siker is megfelelő legyen. Ha megrendöljük, hogy a szereplőknek mennyi apró kellemetlenséggel kell megküzdödniük (rosz időben próbára járn stb.), kell, hogy halálal, elismeréssel adzunk buzgalomkért s ezt az által nyilváníthatjuk, ha teljes számban megjelentek az igen érdekesnek ígérző előadásban. Tiszta szívbőlünk kívánunk tehát „teli házat.” Előadásra kerülnek: I. „A kék szoba.” Vigjáték I. felvonásban. Irtá: Berzék Árpád. Rendező Balogh István ur. Személyek: Ösz. Vajkaiak Agostich Emilia k. a. Kondor Aurél Ernusz Gyula ur. Dr. Kálmán László Heiszig Ferencz ur. János Sohar Géza ur. Ecz követti: II. „Egy szelendő hölgy.” Vigjáték I. felvonásban. Irtá: Berzék Árpád. Rendező Balogh István ur. Személyek: Ilma Véniss Ruzsa k. a. Bolla Horváth Lajza k. a. Jenő dr. Csapot Zoltán ur.

— **Gróf Batthyány Béla** honvédszár tiszthelyettes, szeretett országgyűlési képviselőnk mostoha fia részére is megkötött a novemberi előleptételek az arany kardjot. Gratulálunk az ifjú hadnagyunk!

— **Török Ernő** kir. közigazgató ur vendég-szerető házában barátságos estélyre gyűlte egybe barátai f. hó 12-én, a szíves házigazda születésnapját ünneplendő. Az igazi magyaros vendég-szeretettel a késő órákig együtt tartá a jelenvalókat. Engedje Isten még sokszor születése napját boldogságban megérnie!

— **Meghívás.** A marosombati gazd. főiskolyt választmányja folyó évi november hó 18-án (Szerdán) délután fél 4 órakor az egyetli irodában (Skerlak-féle ház) félást tart. melyre a m. t. választmányi tag urak ezennel tisztelettel meghívóznak. Tárgy: I. Egy amerikai szőlővesző-telep felállítására érdekében teendő intézkedés. 2. Títarkai jelentése a folyó ügyekről. 3. Pénzári jelentés. 4. Indítványok, Marosombati, 1891. nov. 14. Elnöki megbízásból: Takacs R. István, e. titkar.

— **Ádamovich Lázár** kir. szőlő- s borbiztos f. hó 9-én körökben idézték, hogy utbagaztást adjon a marosombati gazdasági főiskolytnek az amerikai szőlővesző-iskola felállításánál.

— **A pozsony-szombathelyi** választás november 8-án meggyűjtötték. A meggyűjtésen részlevettek: Pozsony megye részéről Zichy József gróf főispán és az alispán, Pozsony városát Dröxler polgármester, a főjegyző, Neiszidlo Mezezel orsz.

képviselők képviselték. Mosonmegye részéről Simon főispán; Vas megye részéről Radó főispán, Károlyi alispán voltak jelen. Ott voltak még Reiszig Ede békési főispán, Vasváry és Molnár Antal orsz. képviselők. A bejáró bizottság utközben mindenképp a legnagyobb lelkesedéssel fogadták és az állomásokon nagyüzimteligens közönség várta a vonatot. Baross miniszter Hidassy püspökhez szállott, ki őt a káptalan ellen fogadta. Ezután Baross miniszter, Lukács államtitkar kíséretében a megyeházára ment, hola nagy letembren fogadta az összes hatóságok, kir. hivatalok küldöttségét, melynek élén őt Radó főispán üdvözölte. Ete megjelent a miniszter a Sabaria nagyvendéglőben rendezett diszlakóban, hola a Rátözy-induló hangjai és lelkes éljenés közt fogadta a nagyszámban egybegyűlt társaság kik közt megjelentek Széchenyi Tivadar gróf s az összes vas megyei képviselők. Időközben a várost tényszeren kivilágították. — A lajgok, melyek Baross biztaltelére Szombathely területén s ezeken föllobbantak, csak gyorsan ényező csillamok azon dicsőségeshez, melyek Barossnak tették, hazafias munkálkodását körülsgarozzák Baross kijelenté a nála tisztelgő küldöttség előtt, hogy: „szentül a koránym több gondot és figyelmet fordít a dunántúli kerület közlekedési érdekeire!” A pozsony szombathelyi vasut megnyitása adott alkalmat a fontos kijelentésre.

— **Követésre méltó.** Jegenyész község elhatározta, hogy tízötöl szereket vásárol s szerelhet épít. Jó lesz e példát a többi községeknek is, melyek e fontos dolgokat ezideig még nélkülözik, követni.

— **Pályázat.** A Vasv. ált. Tanítótestület saját tagjai számára a következő tétel helyeltesen kidolgozására hirdet pályázatot: „Mely módok állanak a tanító rend-kezelésére a nemmagyar ajku iskolában, hogy a magyar nyelvet sikerrel taníthassa és hogy a hatóság érzelmet a tanulókban felébrethesse?” A díj 3 darab arany, s munkálatok beküldése febr. 1-jeig kériatik a testület elnökehez.

— **„Kájepe Ahnung!”** A csatátelen kérdi a fejedelmek hogy hozták elő a generális: „Wo ist der Feind?” „Keine Ahnung, Majestät!” felelt hűgádnak a generális. — Tegnap reggel 2/3 órakor Ascher B. és fia eznek a főtéren levő bolti-nyeltségű föltörttek. Az ajtkőn levő villany-csenyélők fölébrestették azonban a főbőköket, kik „alarmjel” által az egész házat talpra hozták, mire a köpek — kiket az üzletben még „dolgozó” találtak — megugrottak. Már tale volt az utca néppel, míg végére az „örök” és a főtéren levő házból baktattak ki. — „No! önk nem halottak semmit, hisz mindig itt járunk!” „Uram, kájepe Ahnung!”

— **Szent-Gotthárdon** laknak a tettek emberei, kik nem fessérlik a drága időt haszontalan szöszaportással, hanem aig hogy megpenditenek egy fűtős eszén, haladéktalanul hozzálatnak annak keresztül viteléhez. F. hó 4-én délelőtt tíz órakor egy létesítendő gymnasium tárgyalóban a Korona vendéglőben látogatott értekezlet tartottak, melynek előnöke Szöll Kálmán választották; járasunkból a bizottságba be lettek választva Agostich Pongrácz jara-bíró, Pollák Pongrácz főszolgabíró, Pinter Géza s Horváth György ügyvédék s Balogh István ev. lelkész urak. Az értekezlet a Dr. Varga Gábor ügyvéd által szerkesztett memorandumot elfogadta s egyutt elhatározta, hogy ezen memorandumot egy Szöll Kálmán által vezetett küldöttség f. hó 12-én nyújtsa át Csaky közoktatásügyi miniszternek. Egyuttal kimondta az érdeklődés, hogy az emlekkart átnyújtása végett Budapestre utazó küldöttségben az ügy minden barátját legnagyobb örömmel látja.

— **A marosombati meteorologiai** állomást megszüntették. Az itt levő és az állam tulajdonát néző műszaki szerek a budapesti központi intézetbe küldettek be.

— **A marosombati izr. hitközség** múlt hétfőn tartott közgyűlésén az időközben alábbiról lemondott. Ambrus Sándort újból közfelkiáltással elnököknek megválasztotta.

— **Szemlits István** felsőlendvai plébános f. hó 11-én meghalt. A közkeveltségű plébános általános részvél kísér sírjába. Kik ismerték, soha sem fogják elfeleldni őt, ki adomáiak és tréfas kérdéseivel a társaságokban rendkívül kedvelt egyéniség volt. Temetésé folyó hó 12-én ment végre, nagy számu hívei s az egész vidék részvélével. Áldás és béke hamvára! r. l.

— **Neumayer Richárd,** körmendi eszénár-szakasparanocnok tisztálytelles hadnagyok lapot tartó f. hó 4. szakasparanocnok minőségben Maredba helyeztetett el. Helybe körmendi szakasparanocnok Kálló Antal nagyváradi főhadnagy nevezették ki.

— **Amerikai szőlőveszők kioztása Ausztriában.** Jövő év tavaszán Al-ö-Ausztria országos szőlő-iskolájá részéről 100,000 gyökeres amerikai vesző kerül ingyenes szállításra, még pedig a Riparia és Solonis fajokból. Első sorban a filoxera-sújtotta községeket éligitki ki s ha jut, magángazdák is ingyenveszőkben részesülnek.

— **Antispiritisztikai büvészet.** Vadász Mihályhoz Lajos, a híres Cumberland büvész tanítvány a h. 10- és 11-én Szentgyörgyögyén a Horvath-fele vendéglő helyiségében két előadást rendezett. Ezen előadások alkalmával személyesen meggyőződtem a nevezett büvész kiváló tehetségéről s rendkívüli ügyességéről. — Mutatványit szabad kezű végtől, eltérőleg más büvészekétől, kik előadásaitk leeresztett kabátujakkal s frakkban hájták végre. Különösen érdekes volt a függöny nélküli mutatványa, midőn egy percz alatt feloldja erősen összekötött kezét és szivarra gyújt, utána egy percz alatt újra meg újra köztörve mutatja meg kezét. A büvész — a mint a nála levő elismervényekből kitűnik, mindentől a hol eddig produkálta magát általános tetszésért arólagos mutatványaival. Mint tudjuk Muraszombatot is utjába fogja ejteni rövidesen, hogy ott szintén bemutassa büvészetét az érdeklődő közönségnek. Ajánljuk a teljes mestert a közönség figyelmébe és pártfogásába.

L. P.

— **Tolvajások.** Ismeretlen tolvajok pompás mulatnák jarának nyugti határszelen s gond nélkül és vigon úgk jóvedelmű mesterségüket 9 év óta annélkül, hogy eddig kézkötés nélkül volna. Alig múltik el het, hogy 2-3 kisebb-nagyobb vakmerő lopást és betörést el ne követnének. A minap olvastunk e lapokban egész szerg határszéli lopásról, betörésről, s ime Köhndör ismét szedik a fáradság gyümölcsét a dolgotalank. Vukán Miklósnál ugyanis t. h. 5-6. közötti éjjelen ismeretlen tettesek alkücsökkel felnyitott kamrájából 6 mérő búzát, 4 kenyeret, 4 szalot, 1 ponyvát és 4 libát loptak el. — Brószki Duban Jánosnál meg e h. 10-11-dike közötti éjjelen kétszer is próbáltk szereséni a jó madarak, de eredménytelenül mert mindannyiszor elzárastattak. Valószínű, hogy a betörők ezúgyok voltak, kik a szomszéd stájer erdőkben tanyáznak, ide járnak lopni, — részint pedig itt a határszelen felítve satraikat, stájerba járnak lopni. Mindezekből látszik; mennyire szükséges volna a sátehető éjjelen a kettőtőljáró érzéklátása és ott a határszelen esendőrőlállás felállítása — Káhidáról utólagosan értesülök, hogy nov. 11-12-é közötti éjjelen az ottani tanító kamrájából eszékék kúntak el nyomtalanul. Tesekélti a tolvajnyomát, kiknek azgyafur ügyessége dícséretet, sőt jutalmat érdemel. — s e sorok írója készséggel 5 frinyi jutalomban részestendi azt, ki őt a vakmerő banda nyomára vezetendi. Avagy tessek fogni legalább egyetlen egy tolvajt! — Ho, ho! Véghelyen is ugyanakkor garázdálkodtak a kedlábor róák és 4 libát vittek el Sostarécz József kárára. — Ugyanekkor akkor Brószéken Kerécz József méhéséből mézzel felt kassát akarták elvinni, de a gazda puskaropccsal zavarta el a nyalakodó mezezekat. Vig, és gondnélküli élet van tehát a határszelen! Hat milyen lesz meg „Lipót”-kor? H.

— **A primási székhely kérdése** gyú oldotta meg a vallás és közoktatásügyi miniszter, hogy a székhely továbbra is Esztergomban maradjon az onjannal kinevezett primásnak valamint az onzulat kinevezendő primásoknak kinevezési okmányukban kötelezőségeket betétek, hogy valahányszor a király hosszabban Budapesten tartózkodik, valamint a magyar országgyűlés nyilvános tárgyalásai s különösen azok a föli idősök legnagyobb részének tartama alatt a fővárosban székeljenek. Ezenkívül intézkedés fog téteni még az iránt hogy oly időben, mikor a primás néma a fővárosban, érseki helynök rendeltessék ki.

— **Megdühöten igazság.** A Ma olyasmi törtélt velem, ami én velem még soha sem történt s nem is fog velem többé történni. B. Nos, mi történt? A. M. I. Item 25 éves.

— **Kapuczináról** fűresán kezdő intézkedés felől vesznék tudomás, ugyanis Nagy-Kaniszról több kereskedő a hétfői országos vásárra, mint máskor portékával átment s mert igazolványuk csak magyarul volt kiállítva, megtagadták az árulhatási engedélyt s így vissza kellett jönnök. Tehát ott is harcolni kell derek magyar iparosainkkal?

— **Tűz.** Nov. 2-án esti 7 órakor Szent-Szabstényen öv. Zsóks Ferencné háza ismeretlen okból kigyuladt s a lakházon kívül gazdasági eszközök is elégték. Az okozott kár 300 frt. Biztosítva volt — November hó 8-án pedig Jánosfán mutatkozott a veres kakas, ugyanis Varga János ottani lakos lakháza elfüledt 1 órakor kigyuladt s mintegy 3 óra folyása alatt a lakház és meléképületek teljesen leégtek a házról volt lakarkánykészléttel együtt. A tűz keletkezésének oka kipuhatolható nem volt. Az okozott kár meghaladja az 500 frtot. Biztosítva csak a lakház volt 250 frt erejéig.

— **Márton lúdia.** A hazományos Márton lúdia az idén sem maradt el Mártonhéten, mindenfelől érkeztek vendégek, kik segítettek az józiden elkölténi. Alig volt ház vendég nélkül s a hamisíthatlan jókedv neuoskára tánczra is perdite az ifjuság. — Adja az ég, hogy még sok Márton lúdiat fogyaszthassanak el a derek mártouhelyiek vidám vendégeikkel.

— **Szabályrendelet-módosítás.** A vasvári járásbeli kör- és közegei ügyzők az iránt folyamodtak, hogy a kis és nagyközségek pénztári kezelésére és számvitelre vonatkozó szabályrendelet módosíttassék.

— **Száz kiló arany.** Ritka gazdagágu természetarány-csapra akadtak a mult hetén, a péntekről szombatra forduló éjjelen — mint a „M. H.”-nak Arghbányáról táviratozzák — az „Industriev-Gesellschaft zur Geislingen“ czeg „Muzsari“ nevű Brád mellett fekvő bányájában A távirat szerint a természetarány-csap fénynyí vástag és még az éjjel a rakatóközön napon 100 kilógr. szabad aranyat váltak ki. Az arany még tovább is tart és így a heti termés 120.000 forintnál többre tehető. A legöregebb aranybányások sem emlekesznek hasonló gazdag arány-általában ez az eset a legnagyobb aranylelet közé tartozik.

— **Birtokstatisztika.** A földmívelő ügyi miniszter a mezőgazdasági statisztika fejlesztése érdekében akként intézkedett, hogy a birtokstatisztika elkészítését megkezdik és első sorban a korlátolt forgalmú földbirtok statisztikáját készítik el. E munkának elkészítése tetemes költségekkel jár, melyhez azonban egy ének költségleti jelentésnyen kelljen emelni a munka elkészítését a miniszter hosszabb időre osztotta be, miuthogy még hiányzó adatokat rövid idő alatt megszerzeni különben sem volna lehetséges. A birtokstatisztika elkészítését már meg is kezdték és a folyó éven néhány vármegyé adatait el is készítk.

— **Az 1891. évi szűret eredménye.** A bécsi borkereskedők egylete mind eddig minden évben úgy az idén is közli monarchiának szűret eredményét. Jelentésük szerint a filoxera, jégverés, fagyok s kiválték a permospora pusztításának tudható be, az idei általában esékely és silány eredmény. Ebből kifolyólag magyarázható meg a bor szűretlen drágulása, mely az idén litörökint 10 kr. áremelkedést hozott létre. Nagy a hiány különösen a fehér asztali borokban, míg a filoxera iránt ellentállók borfajók elég bőven termettek. Általában a termés nem felezi meg a beföldi szükségletet sem. Vigél ajánlják a közönségnek a most már olesőbbő és egészségesebb veres bor fogyasztását.

— **A főpapi birtokok statisztikáját** adják a következő számkal: Az esztergomi érsek uradalma 72.724 hold, az egyi érseké 41.950, a kalocsai érseké 92.256, a besztercebányai püspöké 31.243, a csanádi püspöké 12.301 a győri püspöké 18.990 hold, a kaszabi 8.820, a nagyváradie 187.638, a nyitrai 13.409, a décséi 24.694, a roznyói 7181, a szekesfehérvári 7611, a szécsényi 22.087, a szombathelyie 7691, a vácié 24.589, a veszprémié 64.836, az erjesszi gör-kath. püspöké 10.966, a munkácszi gör-kath. püspöké 3676, a nagyváradie 137.744 és a valkai 57.330 hold. Az összes főpapi birtok megeközelíti az 1 millió holdat.

— **Érkezők tozeges répa.** Mindenekelőtt tozeges répa heállításán tudnunk kell, hogy a talaj tartalmaz-e elég foszforosat. Ha a tozégában piros színű, elég benne a foszforus, míg ellenben a szürke, illetőleg fehér hamu az ellenkezőe enged következtetni. K-holdankin utasítanak 2-4 mm. mélységig a tozégba, ha a talaj meszeszségnyét 4-8 mm. égetett — de porrá hull messzel pátolják. A tozeges réteken a kálitrágyák (3-5 mm.) majmen kivétel nélkül meghalálják a rájók szék költséget. A nevezett módon elkészített és főtöltes növdességétől megmentett talajt k-holdankin legzésezőrépa a következő füvekerékkel beveini: 15-18 kgr. phlegum pratense, 25 kgr. lolium italicum, 125 kgr. festuca pratensis, 25 kgr. poa pratensis, 50 kgr. trifolium hybridum, 5 kgr. trifolium repens, 125 kgr. lotus uliginosus. Ez a keverék rendszeren jól szokott a fentemlélt füvekesben beváni.

— **A trágya egyenletes elosztásának fontossága** több szempontból teljesen elvitatatlan. Menné egyenletlen az istálló, illetőleg a kerekesdemirtrágya elosztása, annál egyenetlenebb a termés kifejeződése. Ottan, a hol sok növényi tápláló anyag gyűlik össze, ott a trágya elosztása a répa sem fog mind felületén és országad alakú gyököt termeni, hanem manók, több águ gyököt, mely tisztogatás alkalmával, a gyárba szállásán előtt igen sok sulyt veszíthet és e mellett kevesebb czukortartalmat mutat fel, mint a szépen, szabályosan nőtt répa. Azok tehát, a kik a jövőre szánt répaelőtt mostan alakják a trágyaalkalmát a répa fölött a trágya elosztás nem megengedhetetlen, mert egyenletesebben kivinni, hogy így a trágya a földdel többször összekevertessek és annál egyenletesebben eloszalassék.

— **Érküvő után.** Az esketségi szertartás után X. ur felírteghya a menyasszony atyját s azt mondja: Tudja-e, az ön veje el az örömapa, de lát bizonyan tudja-e azt? — A lehető legbiztosabban. Sőt meg vagyok győződve róla, hogy veje csupán azért vette el az ön leányát, hogy a hozományból kifizethesse adósságait. — Az isentéért barátom, miért nem mondta meg azt nekem hamarabb? — Azért, mert az ön veje — nekem is tartozik ötezer forinttal.

— **Kutyahistoriák.** Egy zürichi vendéglős kutyájának eszéről és „bedlyéről” érdekes dolgokat olvashatni. Barri, így hívják a kutyát, egyszer az állatorvos kezelésében állván, azontúl, valahányszor baja támadt, egyenesen hozzafutott, sőt társait is, nikor ez meglehetően, oda vezette az állatorvoshoz Barri azonban megvénült s vízibetegsége esett. Egy éjre addig kaparszott az ajtón, míg kinyitották azt neki. Egyenesen oda futott ural agyához, bánatosan szemébe tekintéti s jobb talpát nyujtotta feléje;

nyuganezt ismételte a nő ágyánál s aztán esendően kismopolgott s reggelre meghalt. Az okos teremtés örök busult volt gazdájától és ennek feleségétől. — Berublen is egy szép kutyahistoria fordult elő. Egy ház harmadik emelétén a nyitott ablaknál egy kis két éves lanyka állt, míg az ablakpárkányon egy nagy kutyá top-szokedett el. A kis lanyka a székrel szinten felmászott az ablak párkányára s kis karjával úgy kifelhajolt, hogy minden pillanatban várta, hogy kibújik. Többn felsietek a lepeőn a lakasba, hogy ha lehet megmentsek a kis lanykát, de megelőtt félértek, a kutyá ösztönzérével felismerte a fenyegető veszélyt, fogai közé vette a lanyka ruháját s behúta a kis gyereket az ablakpárkányról. Mire a megőrült anya, ki csak pár pillanatra ment ki a szobából, visszatért, a baba már a szőnyegen jászott az életmentővel.

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** A Kárpát egyesület vasmegegyi köre e h. 28-án d. u. 3 órakor tartja Rohozcon nagy-gyűlést. — **A törönyi körjegyző székhelyét** See községe szándékban állthelyezni. — **Az 1892. évi** újmezzállás előmunkálataira vonatkozó körrendelet már megjelent. — **Vármegyénk** szolgabírai fétésük felemeléséért folyamodnak. — **Szent-Gothárd** a legutóbb adófelétök névjegyzéké ellen feledezzével ének. — **A Kis-Cellen** építendő kórház terve már elkészült, s azt Marton Pal mint az építő bizottság elnöke már be is terjesztette. — **A tehatóság** elhatározta, hogy ezentul az ősi közgyűlésnek deczember hó első hétfőjén fognak megfartatni. — **Kis-Czell** város közöselokra tizenötzert forintny kölcsönt szándékozik felvenni. **A kis-széki** szőlőhegy területének megvizsgálását a földmívelésügyi m. kir. miniszter elrendelte.

— **A hazából.** A királyi Alexandriából Kairóba fog utazni. **Mult** szombaton és vasárnap tartotta meg a „Peesi dalárdá” 30 éves önállásának jubilaris ünnepeit a város közönségének nagy részvételé mellett. Ez alkalommal elemelette a dalárdá mindazon versenytáborokat, a melyekkel jutalmat nyert. **Nov. 19-én** megkezdődnek Beesen a delegációk tárgyalásai. A magyar delegáció tagjai e h. 10-én fogadták a király a bécsi udvari palotában. — **Fogarasi** nagy erdőés, melyről már mult számukban tettünk említést, felmúltiót meghaladó kár okozott. — **Ujból** tervezteket a Szob-Álso-Lendva közti vasutvonal kiépítését, mely Szobról kiindulva Nagy-Berényi át Nagy-Kanisz jöme s Iharos-Kaniszról Letyentán át Álso-Lendváig érne. — **Mindszent-Apalföldén** a tiszszabványosi földmunkálók alkalmával egy népvándorlás körbéli hon temetőre bukkantak. — **A református** püspökök számára szervezett három förendihazi tagság egyike Révész Bálint tiszantúl ref. püspök halálával megfresdedén, helyére Szász Károlyt, mint a hivatalban harmadik legidősebb püspököt hívták be a förendiházba. — **Nagy szentelepet** fedeztek fel Dél-Magyarországon, Kuránszék közelében, Verecitra faluban. E szentelepet állítólag nemcsak igen gazdag tartalmu de igen jó anyagot is szolgáltat. — az eddigi próbák szerint. — **Aranyegében**, mint nekünk írják, rendkívül módon pusztít a kanyar. Naponta 5-6 gyermek hal meg. — **Hazánkban** a burgonya az idén rosszul fészte, ok helyét elrohadat és így a kárpaltjai megyékben több helyütt inségnek néznek elő.

— **A külföldről.** Az orosz kormány az inség enyhítésére ismét 32 millió rubelt utalványozott és ezzel a kormánytól megszavazott segélyösszegek elérték a 64 millió rubelt. Inséges alkópók uralkodnak Némtországban is. — **Orth Jánosról** újból keringenek hírek. A legújabb hír úgy, hogy Chilibén él. — **A murávyóji** vasut ügyében a stayer tartományi kormány az előmunkálók megletelése s helyszíni szemlék megjelítésére Steinermayr vasuti mérnököt küldte ki, s így bizonyosságot adta annak, hogy e vasut létesíthet konnyulav vezsi. — **Japánban** iszonyú földrengés volt. Az elpusztult emberek száma 24 ezzerre tehető. — **A szerencsétlen** japánról, a ki merényletet kísérelt meg az orosz trónörökös ellen, azt táviratozzák Jokohamából, hogy meghalt a börtönbén sorvádsában.

CSÁRNOK

A patak regéje.

Vérőfényes májusi reggel, midőn a természet téli álma után ismét régi pompájában tündököl, mikor a dalos madarak ismét fölkeresték elhagyott fészkeket az erdő virágzó lombjai között, kimentek a susogó fák közé, a kis patak csörgedező vizének locsogását hallgatni a madártólaj zajossá vált erdőben. Megszokott utamon haladtam. Félve rebbentek el a közeli ágakról az erdő dalosai, a tarka pillangók játszva repkedtek előttem.

A nap aranyugara nem bírtak áttörni a sűrű lombokon s a harmatgyöngyök ragyogva ringatóztak a füveken, illatos virágok. A gyöngyvirág megragzta csengőt, a kis ibolya mosolygva árdvözölt. Hiszen régi ösmerők voltak, évek óta jó barátságban; nekik panaszoltam el, ha bű fészkeltek keblemben, s vigasztaltak, elfelejtették velem bánatomat.

Nem sokára meghallottam a patak vizének csörrenését is.

Kevés idő múlva már ott álltam partjánál. Az ártatlan nefelejtés kék szemeivel bájlón mosolygott felém, s a kis patak üdvözölte barátját.

Leültem a partra a fű árnyékába, s gondolatokba merültem bámultam a kék eget a patak tükreben, hallgattam a sás susogását, s képzeletem messze-messze szárnyalt . . . messze . . . magam sem tudtam hol.

Lassanként azt vettem észre, hogy a patak csevegő hangjai nagyon ösmerősök, hogy megérttem azokat.

— Hallgass meg egy kissé — szolt — reglétek valamit. Azóta már kétszer váltotta koszoruját az erdő, a virágok kétszer hullatták el szirmaikat, s a kemény tél kétszer verte rám jégkezelével bilincseit.

Május volt akkor is, szép, májusi reggel. Örömmel fürdött meg a fölkelő nap hullámokban, sugaraival mohón csókolta le a nefelejtés homlokáról a harmatot, főleműle vig énekével üdvözölte a reggelt.

A sötét lombok közt fölhangzott a gerle vig kacsagása, míg megszázoszorozott az erdő visszhangja.

Halk zörgés támad körültem, mintha ózike jönné oltani szomját, de a bátoratlan kis állat helyett még félénkebb leányka alakja bontakozik ki a sűrű bokrok közül.

Bájos arcáról leolvasható a boldogság, mely keblemben honol, eper ajkán a megelégedettség mosolya játszadoz a sötét szeméből a szerelem tündököl.

Mint játszi lepke szökdel a partomhoz s széttekint firkászó szemeivel, mintha várna valakit, a kinek már ott kellene lennie.

A várva-várt megérkezett, dőlözeg barna ifjú alakjában.

A leány örömsikolylyal, remegve borul kedvese keblére, epedve nyújtja csókért égő ajkát.

Leülnek partomat szegélyző nefelejtseim közé, s susognak boldogságról, szerelemlről...

A patak elhallgatott, mintha fájna viszsza gondolni az elmúlt időkre, majd előbbi csacsogó hangja bússá, vontatottá válván, folytatá.

Eljött az ős, utána a tél. Fehér lepel borult a tájra, az erdő néma volt, csendes. Kedves vendégeim elmaradtak.

Eljött a tavasz is.

Végre megérkezett a régóta várt leány... egyedül.

Halvány arcáról eltűntek az élet rózsái, kisirt, fénytelen szemeiből mély bánat tükörözött vissza. Nem szökdel most játszi pillangóként, nem tekinté szét firkászva az erdő fái közé, nem várt senkit.

Leborult a helyen, hol egy évvel előbb oly boldognak láttam és sirt, zokogott keservesen . . .

Oh, ha láttad volna! A rózsából, megtört liliomból változott, csak sötét haja, mit kedvese oly hévvel csókoltatott, maradt meg a régi.

Vigasztaltam, reményt akartam önteni szeretőd szívébe, de mind hasztalan.

Hátlen lett hát, ki esküdözött neki, ki nélküle nem élehet, kinek halála az ő életétől függött?

Eskü . . . fogadás . . .

Fölemelkedett a földről, még egyszer végig tekintte ezüst habomán, s elment, hogy többé vissza ne jöjjön.

Midőn sárgultak a levelek, s zörögve hullottak alá, hűtlenül szakadva el ágaiktól, midőn a virágok már elhullatták magvaikat s vig madársereg elhagyta tanyáit, néma halottas menet haladt át tuloldalról hidamon

s letették a koporsótöredé, az alá, a kis virágos hant alá partomon.

Éj volt. A hold kisértetiesen világította meg az erdőt, a száraz ágak közt szél visított át.

Egy magas, szikár férfi lak zokog fájdalmasan a kis keresztnél, a pár nap óta hantolt sírdombon, göröcsösen szorítva magához azt a darab fát, csókolgatva rajta azt a kedves nevet, melyet az a hűtlennek gondolt lány viselt.

Majd vad tekintettel néz föl az égbe s torzulj vonásait a holdfény kísérteties fénye rémítővé változtatja, fölkapog a néma erdő csöndjébe fájdalmasan, borzasztón.

Nem sokáig maradt egyedül a halott, leköltözött hozzá az, kit ő oly régen várt, kit hűtlennek gondolt, kinek élete az ő élete volt. PICZLI.

Irodalom.

— **Zilahy Ágnes szakácskönyve.** Valódi Magyar Szakácskönyv ezimel Zilahy Ágnes a 60-as évek hírneves kritikusának, Zilahy Károlynak a nővere szakmunkát adott ki, a mely most hagyta el a sajtót. E könyv megjelenése a magyar gasztronómiai irodalom terén már csak azért is esemény számba megy, mert olyan világos és jó magyaros stílusban van írva, hogy ahoz ha onlót szakácskönyvben nem találunk. Minden receptje olyan, mintha valami újdonság rakta volna papírosra; utasításait megértheti még az is, aki soha életében főzőkalán nem fogott a kezébe. Freesky János íróarstún pár év előtt a „Nyelvé” hasábjain hívta fel a magyarság terjesztőinek a figyelmét arra, a mindenesetre figyelemre méltó körülményre, hogy a magyar konyhanyelv nagyon el van hanyagolva s leptonnyomon találkoznak az olyan kifejezésekkel, mint „lerni”, „sporherd” stb. Zilahy Ágnes könyvében ez irányban is megtette a lehető intézkedéseket; a „lerni”-t sítónak, a sporherd tüzhelelynek nevezte. Zilahy Ágnes asszony dacára nagy gazdasági tapasztalatának és nem kevésbé figyelemre méltó írónői tehetségének, nem volt képes minden konyhai műszót kiirtani, mert attól kellett tartania, hogy nem értik meg a magyarzatait; pedig ez volt a főczélja. Így is mindenütt ott van zárjelben az általánosán divó kifejezés. A Zilahy Ágnes szakácskönyve korant sem tartalmaz hercegi konyhák asztalára szánt étkeket, amint az valameny, mai napig forgalomban lévő fordított és összeállított szakácskönyvekben divatos, sőt inkább egy magyar középztálybeli háztartás tükért igyekezett szerzőné előállítani s az sikerült is neki. Zilahy Ágnes 25 év óta mint önálló gazdaszony Magyarországnak igen sok részében huzamosb ideig lakott. A Szilágyság kies, de a viláfgorgalomtól nagyon is teleres városkájában, Zilahon kezdte a tapasztalatok gyűjtését, azután Nagyváradon, Debreczenben, Kassán, Fejértéplomban, Veszprémben, Kézdivárot és Szegeden; nem is említve Miskolcot és Egert, még számos más városban is folytatta a gazdaszonyi tanulmányokat. Mint gazdaszonyi szakíró nő néhány év előtt tünt fel, megnyerve a „Magyar Háziaszony” pályázatát. Het estendeje lakik Budapestén s azóta folyvást főzési tudományából, mint a „Magyar Nők Lapja”-nál a gazdaszonyi rovat vezetője s mint kóstaldóné (?) keresi kényerét. Középszálybeli szakácskönyv megírásához a felsoroltakkal aligha lehet jobb iskolát képzélni. A Valódi Magyar Szakácskönyvben néhány igen érdekes, ma már divatból, mint a szerzőné megjegyzi, kiment étel leírását is találjuk. Ezen szakácskönyv, mely 350 oldalra terjedő vastkos kötet, kapható Budapestén, Erzsébet-körút 36. szám alatt, Mandel Ila asszonyán. A „Valódi Magyar Szakácskönyv” ára a vidékre utánvéttel megrendelve 1 ft és 20 kr.

— **Tésztaneműek készítése** cím alatt jelenik meg legközelebb egy hezagpótló munka, melyet teljes jóindulattal ajánlunk minden magyar gazdaszony figyelmébe. A mű közel 300-féle tésztának különböző módon való elkészítéséről ismertel meg s hiszünk, hogy mint pártalanul álló munkát minden gazdaszony igyekezzék fog megzerezni. A mű szerzője Erzi néni a múlt évben megjelent s a közönség és sajtó által kedvezően fogadott beüttes könyv írója. A könyv előfizési ára 80 kr., mely összeg legelőszörben postautalványon előre küldendő be Terezi Dező könyvkiadónak Nyiregyházára, ki bérmentve küldi meg mindenkinék megjelenés után a derék munkát. Megjelenés után a könyv ára 1 ft lesz.

— **Hallatlan** eset a magyar irodalomban, a mi a „Jó Egység” napptárral történt, melyből rövid három hét alatt az összes példányok el fogytak, úgy, hogy sűrűszen egy új kiadást kell belőle rendezni. — Az igaz, hogy nem volt még olyan kalendárium, mely 30 kr. árán előkelő irók és orvosok tollából 27 eredeti cikket közölt volna kitűnő illusztrációkkal. A második kiadásból is

aki 10 példány árát (3 ft) beküld (dr. Récezy Imre tanár urhoz Budapestén, múzeum-körút 9.) az 13 példányt kap bérmentve. A közöltetési és a helygényi miniszteriumok is melegen ajánlják a napptárt.

Kiadói posta.

December hó 31-ig előzetestek: An aszombathol Gáspár Ferenc péleban, — dr. Pruzogier Vince aljárásbíró. — Muráts József vonleltós, — Szalay János fodrász — Vas-Hidegkúrtól: Vogler György vendéglős.

A nap és éj hossza.

Nov.	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
15.	7. 6	4.23	6.47	4.56
16.	7. 8	4.22	8.04	5.25
17.	7. 9	4.21	9.16	6.30
18.	7.10	4.20	10.21	7.25
19.	7.12	4.19	11.15	8.26
20.	7.14	4.18	12.01	9.28
21.	7.15	4.17	0.37	10.32

Piaczi árak.

Az üzlet szilárd, a vételkédv kedvezőbb.

Ma jegyzetetik:

Buza	9.50	9.80
Rozs	8.50	9.—
Zab	5.—	5.50
Köles	5.—	—
Kukorica	5.50	—

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetményi kivonatot.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Marics férj. Lovenyák Ilona végrehajlat szenvedő elleni 14 ft 69 kr. tőke-követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Alsó-Csalogány köz-ág határában fekvő az alsó-csalogányi 26. sz. kvátrban A 4 sorsz. 110/b/1/b. hrsz. 19. háasz. alatt felevt ingatlanra az arverést 320 ft-iban ezennel megállapított kikéllási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi december hó 3. napján dél-élt 10 órakor Alsó-Csalogány községben a köz-séghíró hatáánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéllési árón alul is eladtni fog.

Arverezni szandekozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékokat középszámban vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. al. kell. ig. min. rendelet 8. §-ában kijelölt évadéktépes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabálysért elismervényt átszolgáltatni.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság Muraszombathban, 1891. évi július hó 30. napján. AGUSTICH, kir. járásbíró.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelőszob magyar lap az.

Egyetértés

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárházaitok az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legelőszobesebb s e mellett tárgyalás hű tudósítást eggyedl az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdalközönség nem szorul többé idegennyelvi lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földési tudósításainak bőségével a laposságával ma már nem verszenyhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változtatlan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvasmányát ad, mint egy lap sem. 2—3 regényt közöl egyerre, úgy, hogy egy élt alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredet, részint a földföldi legelőszob termékeket jómagyarságra kifizetésben kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, izasson elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizési ára egy hóra 1 ft 80 kr., 1/2 évre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kivantra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(10. 35—*)